

УДК 747:725.5

ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ МИРНОМУ НАСЕЛЕННЮ, ЩО ПОСТРАЖДАЛО ВІД ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ

ШМЕЛЬОВА Олександра, ТАЛАХ Василісса, ПОПОВИЧ Юлія,
САМАР Олександра
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
foggyrick@gmail.com

В роботі розглянуто проблематику формування інтер'єру центрів надання соціально-психологічної допомоги мирному населенню, що постраждало під час воєнної агресії. Проведено аналіз сучасного досвіду проєктування. Визначено основні планувальні та художньо-естетичні тенденції та особливості дизайну таких центрів.

Ключові слова: візуальне сприйняття, дизайн інтер'єру, центр соціально-психологічної допомоги, реабілітація.

ВСТУП

За останні місяці в країні з'явилася незліченна кількість людей, що постраждали від воєнних дій. Актуальною проблемою наразі є організація спеціалізованої психологічної допомоги мирному населенню, яке її потребує. Вирішенням цієї проблеми може стати відкриття низки центрів надання соціально-психологічної допомоги. Подібні центри мають бути не тільки приміщеннями для прийому населення профільними фахівцями, а й своєрідними осередками, внутрішній простір яких, за своїми планувально-просторовими та художньо-естетичними характеристиками націлений на створення образу безпечного місця перебування для кожного відвідувача та його швидку психологічну реабілітацію та відновлення.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Однією з головних проблем створення центрів надання соціально-психологічної допомоги населенню в сьогоденні умовах – є нестача часу для детальної розробки дизайн-рішення такого центру, та необхідність швидкої реалізації проєкту мінімальними засобами. За таких обставин візуально-естетичні характеристики інтер'єру приміщення відходять на задній план, що може призвести до появи однотипних закладів з невиразним внутрішнім простором та гнітючою атмосферою, позбавлених будь-яких естетично-привабливих якостей. Основне завдання дослідження – аналіз досвіду проєктування, націлений на визначення основних тенденцій та особливостей дизайну інтер'єрів таких центрів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Більшість людей сприймають будь-яке середовище з яким вони взаємодіють, як комфортне, за умови гармонійного поєднання його функціонально-просторової та візуально-естетичної складових. Якщо поглянути на сучасні парки, оновлені ЦНАП, торгівельні центри та інші місця громадського призначення, то можна зробити висновок, що сучасний дизайн направлений на оптимізацію функціональних процесів і отримання візуального та естетичного задоволення від користування простором. В той же час, люди, які отримали травматичний досвід пов'язаний з воєнною агресією, стають в більшій мірі чутливі до навколишнього середовища та сприймають його гостріше, ніж до отримання такого досвіду. Цей факт змушує приділяти значну увагу саме дизайнерському рішенню закладів надання соціально-психологічної допомоги. Таким чином в умовах нестачі часу та ресурсів, першочерговим завданням – є реалізація таких закладів на основі так званого базового дизайн-рішення, яке ґрунтується на сучасних тенденціях проектування та дає можливість подальшого удосконалення функціонально-просторових [1] та художньо-естетичних характеристик вже в процесі експлуатації об'єкту.

Для визначення таких тенденцій було проведено аналіз сучасного досвіду проектування на прикладі реалізованих об'єктів від відомих архітектурних студій серед яких: оздоровчий центр «SK Yee Healthy Life Centre» (Гонконг, Ronald Lu & Partners, 2014), оздоровчий центр «Káldia Sant Pau Center» (Барселона, Іспанія, Miralles Tagliabue EMBT, 2019), оздоровчий центр «The Jean Bishop Integrated Care Centre» (Галл, Велика Британія, Medical Architecture, 2018), соціально-оздоровчий центр «Workshop Ricostruzione» (Сан-Феліче-суль-Панаро, Італія, Mario Cucinella Architects, 2019) та інших [2].

Проведений аналіз дав можливість виділити наступні основні особливості проектування досліджуваних типів приміщень:

- використання великих просторих будівель або приміщень переважно з високими стелями;
- чітка відповідність зон функціональним процесам, як з об'ємно-планувальної точки зору, так і з предметно-просторової;
- наявність атріумів та просторих комунікативних просторів спроектованих із застосуванням принципів вільного планування;
- велика площа скління (панорамні вікна, фасадне скління);
- достатня кількість природного освітлення та використання штучного сценарного освітлення;
- інтеграція інтер'єру та екстер'єру у навколишнє природне середовище, фіто-дизайн, озеленення, влаштування зимових садів;
- використання натуральних природних матеріалів для організації будівельних конструкцій, оздоблення та елементів інтер'єру;
- використання світлих нейтральних кольорів наближених до природних;
- використання природних фактур, текстур а також лаконічних мінімалістичних візерунків та не надто яскравих колірних акцентів;

• мінімум меблів та обладнання, використання простих і комфортних меблів;

• зручна та інтуїтивна навігація приміщеннями.

Також аналіз показав, що такі простори за загальною планувальною структурою повинні бути «відкритими» до відвідувача/пацієнта, та мають радше нагадувати санаторії сімейного типу з дружньою атмосферою, аніж класичні медичні або лікувальні установи. Усі вищеперераховані особливості мають на меті:

• сприяння скорішому одужанню та скороченню термінів реабілітації;

• надання пацієнту/відвідувачу відчуття перебування в безпечному місці та доброзичливому середовищі;

• забезпечення сенсорної стимуляції пацієнта/відвідувача, а також сприяння отриманню естетичного задоволення через візуальне сприйняття простору закладу;

• стабілізація психологічного стану та досягнення пацієнтом/відвідувачем внутрішньої гармонії завдяки раціональному використанню кольорів та форм в інтер'єрі.

ВИСНОВКИ

Інтер'єри центрів надання соціально-психологічної допомоги мирному населенню, що постраждало під час воєнної агресії повинні сприяти якнайшвидшій реабілітації та одужанню осіб, що отримали травматичний досвід. Аналіз сучасного досвіду проектування даного типу закладів виявив основні тенденції та особливості їх дизайну, які дають змогу розробити базове дизайн-рішення з можливістю подальшого удосконалення функціонально-просторових та художньо-естетичних характеристик вже в процесі експлуатації відповідного простору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кисіль С. С., Донченко В.С. Прийоми організації інтер'єрного простору реабілітаційних центрів для учасників АТО. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2018. Вип 51. С. 106 – 113.

2. Healthcare Centers. Projects. URL: <https://www.archdaily.com/search/projects/categories/healthcare-center>.

SHMELIOVA O., TALAKH V., POPOVICH Yu., SAMAR O.

INTERIOR DESIGN OF CENTERS FOR SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE FOR CIVILIANS AFFECTED BY MILITARY AGGRESSION

The research considers the issue of centers for social and psychological assistance interior design for civilians affected by military aggression. The analysis of modern experience of designing is carried out. The main planning and artistic and aesthetic trends and features of the design of such centers are determined.

Key words: *visual perception, interior design, center of social and psychological assistance, rehabilitation.*